

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
тел. 253-38-22, факс 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone 253-38-22, fax 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua

Банкам України,
Асоціації українських банків,
Незалежній асоціації банків
України

Про затвердження постанови

Направляємо для використання та керівництва в роботі постанову Правління Національного банку України від 21 лютого 2018 року № 14 “Про затвердження Інструкції з бухгалтерського обліку операцій із фінансовими інструментами в банках України” (далі – Інструкція № 14), яка набирає чинності з 01 березня 2018 року та опублікована на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України 22.02.2018.

1. Інструкція № 14 розроблена відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності 9 “Фінансові інструменти” (далі – МСФЗ 9), який є обов'язковим до застосування з 01 січня 2018 року.

МСФЗ 9 застосовуються ретроспективно до фінансових інструментів, визнання яких не було припинено на дату його застосування (на 01.01.2018), відповідно до Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 8 “Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки” та перехідних положень МСФЗ 9.

Під час класифікації фінансових активів банк визначає бізнес-моделі управління фінансовими активами станом на 01.01.2018, а характеристику грошових потоків – станом на дату первісного визнання фінансових активів.

Зміну в обліковій політиці застосовують ретроспективно, за винятком тих випадків, коли неможливо визначити вплив на конкретний період або кумулятивний вплив зміни (додатково див. п. 42Н та 42О МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації”).

Перерахунок порівняльної інформації за попередній звітний період (2017 рік) під час застосування МСФЗ 9 не вимагається.

Банк визнає різницю між попередньою балансовою вартістю фінансового інструмента та новою балансовою вартістю фінансового інструмента у зв'язку з застосуванням МСФЗ 9 у складі вхідного сальдо на 01 січня 2018 року відповідних рахунків капіталу (5030 “Нерозподілені прибутки минулих років”

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Лукашевич Богдан Володимирович

Сертифікат

1A15A67BC8E82F4C04000000DD91000054440100

Дійсний до: 18.04.2018 09:23:06

Національний банк
України

60-0006/11168 від
23.02.2018

або 5031 “Непокриті збитки минулих років”, групи рахунків 510 “Результати переоцінки” тощо).

2. Роз’яснення щодо окремих питань з бухгалтерського обліку.

Щодо простроченої заборгованості.

Якщо будь-який платіж (основна сума або проценти) за борговим фінансовим інструментом є простроченим, то такий фінансовий інструмент у сумі валової балансової вартості визнається в бухгалтерському обліку простроченим. У разі погашення клієнтом всієї простроченої заборгованості, борговий фінансовий інструмент у сумі валової балансової вартості визнається в бухгалтерському обліку як строковий.

Заборгованість за кредитом овердрафт, не погашена у визначений договором строк, в повній сумі відображається в бухгалтерському обліку за відповідним балансовим рахунком з обліку кредитів з окремим параметром аналітичного рахунку простроченої заборгованості.

Щодо модифікації фінансового активу.

Модифікація фінансового активу розглядається як зміна умов договору за фінансовим активом. Якщо модифікація фінансового активу не приводить до припинення визнання, то здійснюється коригування валової балансової вартості фінансового активу та визнається результат від такої модифікації за рахунком неамортизованого дисконту/премії в кореспонденції з рахунками доходу або витрат від модифікації фінансового активу. Після відображення результатів від модифікації необхідно здійснити оцінку кредитного ризику для уточнення суми оціночного резерву за фінансовим активом, навіть якщо рівень кредитного ризику не змінився.

Якщо модифікація приводить до припинення визнання фінансового активу, банк на дату модифікації має здійснити нарахування процентного доходу, амортизацію дисконту/премії, аналіз зміни очікуваного кредитного збитку для коригування оціночного резерву, переоцінку до справедливої вартості. Визнання нового фінансового активу здійснюється за справедливою вартістю з урахуванням витрат на операцію, що безпосередньо пов’язані зі створенням цього нового фінансового активу.

Банк у внутрішніх процедурах (положеннях) має визнати чіткі критерії модифікації, які приводять або не приводять до припинення визнання.

Щодо відображення в бухгалтерському обліку перегляду попередніх оцінок.

У разі перегляду сум попередніх оцінок (коли змінюється сума або строки платежу без змін умов договору, тобто модифікація не відбувається), банк коригує валову балансову вартість фінансового активу з використанням балансового рахунку неамортизованого дисконту/премії в кореспонденції з рахунками процентних доходів або витрат.

Щодо відображення в бухгалтерському обліку кредитних збитків.

Відповідно до п. 6 розділу I Інструкції № 14 банк відповідно до внутрішньої методики відображає в бухгалтерському обліку за окремим аналітичним рахунком дисконту/премії очікувані кредитні збитки, якщо такі кредитні збитки не обліковуються за рахунком резерву.

Звертаємо Вашу увагу, що така ситуація можлива за придбаними кредитно-знеціненими або модифікованими фінансовими активами, що обліковуються за амортизованою собівартістю або справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході.

Банк розраховує очікувані кредитні збитки відповідно до МСФЗ та своєї внутрішньої політики управління кредитним ризиком, що визначена з урахуванням п. 35Д та п. 35Е МСФЗ 7 “Фінансові інструменти: розкриття інформації”.

Щодо операцій з відстрочення платежу.

Банк відображає в бухгалтерському обліку продаж активів та послуг з відстроченням платежу за рахунками дебіторської заборгованості, якщо таке відстрочення виникає в процесі звичайної діяльності банку і пов’язане з певними процедурами оформлення документів.

Щодо складання фінансової звітності банків за 2017 рік.

Відповідно до міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 1 “Подання фінансових звітів” фінансова звітність, що складається відповідно до вимог МСФЗ, має відповідати усім вимогам діючих МСФЗ.

Крім того, банки мають розкрити інформацію про застосування або не застосування МСФЗ, які опубліковані, але ще не набрали чинності відповідно до МСБО 8 “Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”, а також визначити, який вплив вони матимуть на фінансові звіти банку в період першого застосування.

Враховуючи зазначене, у примітках до фінансової звітності за 2017 рік банк має більш детально, ніж в минулих роках, зазначити вплив застосування МСФЗ 9 на його фінансовий стан, прибутки/збитки, інший сукупний дохід, капітал.

Додаток: Post_14.

Головний бухгалтер –
директор Департаменту
бухгалтерського обліку

Б. В. Лукасевич

Коцюба І. М.
Нагорна Ю. П.
Шматко Н. М.
☎ 521-87-98
Канцурова С. В.
☎ 521-88-58